

ZNAČAJ PAPANIKOLAU TESTA

- ✓ Jorgos Papanikolau prvi je razvio sistem pregleda, bojenja i klasifikovanja dobijenih ćelija grlića radi rane detekcije promena na grliću materice.
- ✓ Uzima se sa spoljašnjeg dela grlića i iz cervikalnog kanala prilikom ginekološkog pregleda.
- ✓ Uzimanje brisa za Papanikolau test (popularno nazvan PAPA test) predstavlja bezbolnu metodu.

DOBRO JE ZNATI

- ✓ Papanikolau test se ne uzima za vreme menstruacije.
- ✓ Svako krvarenje iz genitalnih organa koje nije menstrualno treba ginekološki ispitati.
- ✓ Ukoliko postoji infekcija, treba je lečiti, a potom uzeti bris.
- ✓ Najbolje vreme za uzimanje brisa jeste između 10. i 20. dana od prvog dana menstrualnog ciklusa.
- ✓ Žena najmanje dva dana pre pregleda ne treba da se vaginalno ispira, koristi spermatocide ili gelove.
- ✓ 24h pre pregleda ne bi trebalo imati seksualne odnose.

**RAK GRLIĆA MATERICE JE BOLEST
KOJA SE MOŽE SPREČITI.**

Postoje metode:

PRIMARNA PREVENCIJA

Vakcina protiv HPV infekcije

SEKUNDARNA PREVENCIJA

Skrining programi

**DA LI JE VРЕME ZА POSETУ
VAŠEM GINEKOLOGU?**

KADA TREBA URADITI PAPA TEST?

Za modernu i savremenu ženu, danas je neprihvatljivo zapostavljanje redovne kontrole kod ginekologa.

- Prvi pregled za PAPA test, trebalo bi da uradi svaka devojka sa trogodišnjim seksualnim iskustvom. Ukoliko je devojka stupila u seksualne odnose pre 18. godine, imala više partnera ili česte infekcije, prvi pregled je potrebno uraditi i ranije.
- Pregled PAPA testa jednom u dve do tri godine treba uraditi kod svih žena starijih od 30, a mlađih od 65 godina starosti, kod kojih su tri prethodna nalaza PAPA testa bila uredna.
- Pregled PAPA testa jednom godišnje treba uraditi kod žena kod kojih su u prethodnom kolposkopskom pregledu nađene patološke promene, a histopatološki pregled biopsije nije pokazao atipiju, kao i kod žena sa prisutnim faktorom rizika za nastanak maligne bolesti donjeg genitalnog sistema.
- PAPA test, test na HPV, kolposkopija i biopsija omogućavaju rano otkrivanje promena na grliću i efikasan ishod lečenja.

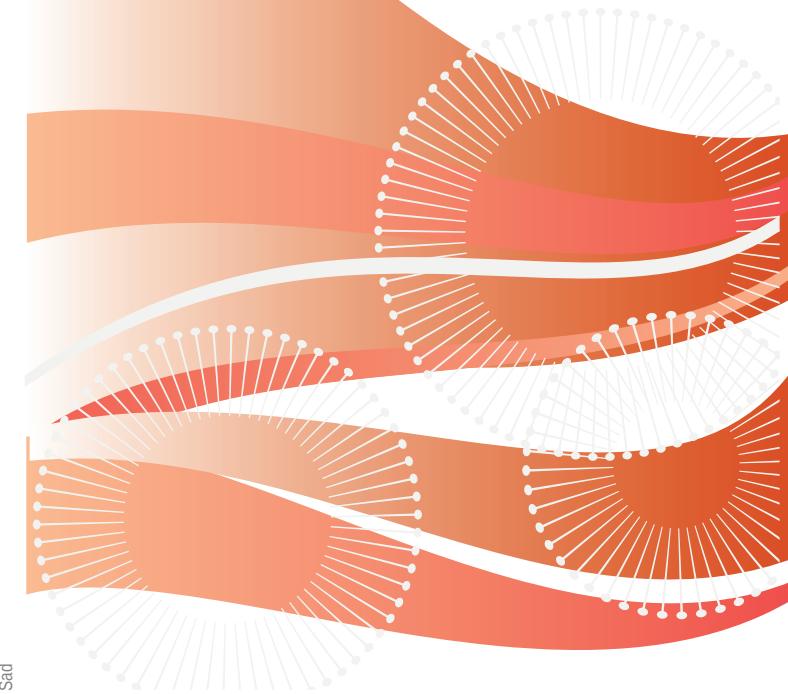
**POSETITE VAŠEG GINEKOLOGA.
OBAVITE GINEKOLOŠKI PREGLED!**

Izdavač:

Savez društava Vojvodine za borbu protiv raka
21000 Novi Sad, Bulevar Mihajla Pupina 6/III
Tel.: +381 21 66 11 619

Web: www.vojvodina-cancer.org.rs
E-mail: info@vojvodina-cancer.org.rs

BUDITE ODGOVORNI,
BUDITE SAVESNI,
BRINITE O SEBI,
OTVORITE OČI!

štampa: Stojilović, Novi Sad

KARCINOM GRLIĆA MATERICE

ELLE

Materica je kruškoliki organ, koji se nalazi u donjem delu trbušne šupljine, između mokraćne bešike i dela debelog creva.

Grlić predstavlja donji deo materice. Na grliću razlikujemo deo koji se nalazi iznad vagine i drugi deo, koji se nalazi u vagini, i koji je pristupačan za ginekološki pregled.

Spoljašnji deo grlića pokriven je pločasto slojevitim epitelom, dok je unutrašnji kanal pokriven cilindričnim epitelom.

Autor:

Prof. dr sci. med. Aljoša Mandić
Institut za onkologiju Vojvodine, ginekološko odjeljenje
21204 Sremska Kamenica, Institutski put 4

tel.: +381 21 480 55 48

e-mail: mandic.aljosa@onk.ns.ac.rs

KARCINOM GRLIĆA MATERICE

Karcinom grlića materice se najčešće javlja kod mlađih žena, između 35. i 50. godine života.

U Srbiji godišnje od karcinoma grlića materice oboli oko 1200 žena, a umre oko 400. U odnosu na broj dijagnostikovanih novih slučajeva Srbija se nalazi na petom mestu u Evropi, a na trećem po smrtnosti uzrokovanim karcinomom grlića materice, što je posledica kasnog i neredovnog javljanja kod ginekologa.

Jedan broj žena prvi put se javi ginekologu kada je bolest uznapredovala i kada je lečenje teško i neizvesno.

Mora li da bude tako? - NE!

- ✓ Grlić materice je pristupačan za ginekološki pregled.
- ✓ Postoje jednostavne, brze i bezbolne metode za otkrivanje ranih promena grlića materice.

Jedino redovna poseta GINEKOLOGU OBEZBEĐUJE RANU DIJAGNOSTIKU I PRAVOVREMENO LEČENJE.

Danas se dosta zna o uzrocima, načinu razvoja karcinoma grlića materice, kao i o nekim faktorima koji povećavaju šansu za razvoj ove bolesti (faktori rizika).

Najznačajniji faktori rizika:

- rano stupanje u seksualne odnose,
- česta promena partnera ili odnosi sa muškarcem koji ima veliki broj partnerki,
- neprimenjive zaštite pri seksualnom odnosu (prezervativ),
- česte infekcije, seksualno prenosive bolesti,
- pušenje,
- neredovni ginekološki pregled.

HUMANI PAPILOMA VIRUS (HPV)

Najznačajniji faktor rizika

U oko 99% slučajeva karcinoma grlića materice HPV je pozitivan. HPV tip 16 i 18 se javljaju u 70% karcinoma grlića materice.

HPV se po sposobnosti da prouzrokuje početak nepravilnog i zločudnog rasta ćelije deli u dve grupe:

Grupa HPV	podtipovi
Niskorizični	6, 11, 40, 42, 43, 44, 54, 61, 70, 72, 81
Visokorizični	16, 18, 31, 33, 35, 39, 45, 51, 56, 58, 59, 68, 73, 82

Niskorizični tipovi se najčešće detektuju kod blažih displazija i genitalnih bradavica (tip 6 i 11) u 90% slučajeva). HPV virus je toliko rasprostranjen da je većina odraslih (oko 70% ljudi) nekada u svom životu imala HPV infekciju. Primarna infekcija HPV virusom obično ne daje nikakve simptome i većina ljudi stvori antitela, a da nije ni svesna da je bila zaražena. Međutim, treba naglasiti da svaka HPV infekcija ne predstavlja odmah i pojavu displazije grlića materice. U velikom broju slučajeva naročito kod mladih, 85-90%, infekcija se spontano povuče bez posledica.

Samo dugotrajne tzv. perzistentne infekcije povezane sa drugim faktorima rizika mogu da dovedu do pojave prekanceroznih, odnosno kanceroznih lezija na grliću.